

Výše charakterizovaný artefaktový soubor je v kontextu dosud známých nálezů z Boskovické brázdy poměrně objemný a umožňuje relativně bezpečně identifikovat hutnickou dílnu, která na trati Sedliska působila v období od konce 12. století do první 13. poloviny století. Dílna využívala pokročilejší typ hutnické pece, umožňující odpouštění strusky. Hutnění železa bylo také nejspíše přímo na místě doprovázeno dalšími kroky jeho zpracování, tj. vyhríváním železné houby, případně kovářským zpracováním.

Literatura

- Hauptmann, A. 2021:** *Archaeometallurgy – Materials Science Aspects. Natural Science in Archaeology.* Cham: Springer.
- Pleiner, R. 1958:** *Základy slovanského železářského hutnictví v českých zemích. Vývoj přímé výroby železa z rud od doby halštatské do 12. věku.* Praha: Nakladatelství Československé akademie věd.
- Pleiner, R. 2000:** *Iron in Archaeology: The European Bloomery Smelters.* Praha: Archeologický ústav AV ČR.
- Procházka, R., Štrof, A. 1986:** Železářská sídliště u Jabloňan. *Regionální sborník okresu Blansko* 86, 59–64.
- Souhopová, V. 1979:** *Hutnictví železa v 9.–11. století na území ČSSR ve světle nových výzkumů.* Rkp. disertační práce. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně. Filozofická fakulta. Uloženo: Ústřední knihovna Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.
- Souhopová, V. 1986:** *Hutnictví železa v 8.–11. století na západní Moravě.* Studie Archeologického ústavu ČSAV v Brně XIII(1). Praha: Academia.

Summary

A relatively large artefact assemblage (Fig. 65, 66), which was obtained during a survey in Obora u Boskovic – ‘Sedliska’ field (Blansko District) in 2021, helped to identify an iron-working site from the late 12th and the first half of the 13th century. An advanced type of furnace allowing the slag to be drawn off was used there. The pig iron was probably processed and worked directly at the site (at least the basic processing).

Roman Mikulec, Michal Hlavica, Ondřej Merta

Ochoz u Brna (okr. Brno-venkov)

Ul. Náves č. p. 4, parc. č. 797.

Pozdní středověk, novověk. Vesnice/městečko. Náhodný zásah/nález. Průzkum. Uložení nálezu: dočasně u nálezkyne.

Lokalizace: WGS-84: 49.2549411N, 16.7401533E

V roce 2008 došlo k náhodnému nálezů souboru keramických střepů pozdně středověkého až novověkého stáří v domě č. p. 4 v ulici Náves (Pavloň 2021). Podle majitelky nemovitosti a nálezkyne paní H. K. byl při rekonstrukci interiéru sanován terén pod podlahou a při odtěžení hlíny a suti narazili dělníci na kamennou strukturu kruhového tvaru s více než jedním metrem v průměru. Uvnitř struktury bylo nespécifikované množství keramických střepů. Většina byla již dělníky odtěžena, ale nálezkyne se podařilo zachránit menší soubor, který poskytla autorovi zprávy k nahlédnutí. Kamenná struktura nebyla zničena, pouze překryta izolačními vrstvami budované podlahy. Soubor nálezů obsahuje hrubší keramiku s příměsí slídy, tenkostěnnou keramiku z jemnějšího těsta a keramiku s glazurou na vnitřní straně nádob. Na základě jejího charakteru lze keramiku zařadit do širšího období od pozdního středověku po raný novověk. Místo nálezů se nachází v centru původní obce Ochoz a lze tedy předpokládat, že kamenná struktura popsaná nálezkyň i keramický soubor souvisejí se starším domem, který předcházel současnému stavení.

Literatura

- Pavloň, T. 2021:** *Ochoz u Brna 2021, Náves č.p. 4, náhodný nález.* Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX202200118. [cit. 2022-02-18]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky, <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202200118>.

Summary

High medieval and modern period pottery was found during the floor reconstruction at 4 Náves Street in Ochoz u Brna (Brno-Country District) in 2008.

Tomáš Pavloň

Olbramovice (k. ú. Olbramovice u Moravského Krumlova, okr. Znojmo)

„Leskoun“.

Novověk – industriální období. Neurčený areál. Průzkum detektorem kovu. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.0101522N, 16.3598403E

V průběhu další etapy prospekci v roce 2021 v předpolí kamenolomu u polohy „Leskoun“ byly na severních svazích, již mimo areál pravěkého opevnění, zjištěny pouze artefakty středověkého, novověkého a recentního stáří (mince, zemědělské nástroje, lovecké projektily, střepiny těžké munice). Pravěké osídlení v tomto prostoru nebylo zjištěno ani během sondáže v roce 1992 (Štrof et al. 1992; Parma 2021).

Literatura

- Parma, D. 2021:** Olbramovice (k. ú. Olbramovice u Moravského Krumlova, okr. Znojmo). *Přehled výzkumů* 62(2), 240–241.
- Štrof, A., Vitula, P., Salaš, M., Čížmářová, J., Kundera, L. 1992:** Zjišťovací výzkum na hradisku Leskoun u Olbramovic (okr. Znojmo). *Přehled výzkumů* 1992, 85–87.

Summary

Medieval to modern period metal artefacts were found in 2021 during a survey in the vicinity of the quarry in Olbramovice u Moravského Krumlova – ‘Leskoun’ field (Znojmo District).

David Parma

Olomouc (k. ú. Klášterní Hradisko, okr. Olomouc)

„Horní Rybník“, parc. č. 42/13.

Raný středověk, vrcholný středověk. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84: 49.6052719N, 17.2627086E

Po dobu několika let prováděl autor příspěvku západně od Klášterního Hradiska terénní prospekci. V poloze „Horní Rybník“ identifikoval dvě místa s kumulací archeologických nálezů. První se nacházelo v uličce mezi zahrádkami v okolí bodu WGS-84: 49.6062636N, 17.2639606E a druhé u západního břehu zaniklého rybníka přibližně v místech bodu WGS-84: 49.6047728N, 17.2639175E. Podařilo se zde zachytit keramiku z raného středověku, vrcholného středověku a raného novověku.